

ZWIĄZEK RZEMIOSŁA POLSKIEGO

PREZES

prof. dr hab. Jan Klimek

NR/KR/08/05/2026

Warszawa, 21 maja 2026 roku

Dariusz Standerski

Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze

W imieniu Związku Rzemiosła Polskiego przedstawiam stanowisko do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UDER 87).

*Z szacunkiem
Jan Klimek*

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel.: 22 50 44 200, e-mail: zrp@zrp.pl, www.zrp.pl

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Opinia Związku Rzemiosła Polskiego dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UDER87) w zakresie cyfryzacji dowodu rejestracyjnego, rozwoju usług elektronicznych oraz dostępu do danych technicznych pojazdów.

Branża motoryzacyjna, zrzeszona w Związku Rzemiosła Polskiego m.in. poprzez udział w pracach Ogólnopolskiej Komisji Rzemiosł Motoryzacyjnych, popiera idee cyfryzacji dokumentów, rozwój usług elektronicznych, modernizację systemu CEPiK oraz ograniczanie obiegu papierowego. Cyfryzacja dowodu rejestracyjnego nie powinna jednak prowadzić do utraty praktycznych funkcjonalności, które obecnie dokument ten zapewnia w codziennej obsłudze pojazdów.

Dla warsztatów samochodowych, stacji kontroli pojazdów, sklepów motoryzacyjnych, rzeczoznawców oraz podmiotów obsługujących floty dowód rejestracyjny jest dziś nie tylko dokumentem administracyjnym, ale także podstawowym źródłem danych technicznych pojazdu. Dane te wykorzystywane są przy przyjęciu auta do serwisu, założeniu zlecenia, doborze części, wykonaniu diagnostyki, badaniu technicznym, przygotowaniu kosztorysu, likwidacji szkody lub obsłudze flotowej.

W praktyce najważniejszym i najszybszym identyfikatorem pojazdu jest **numer rejestracyjny**. Jest widoczny na pojeździe, łatwy do podania przez klienta i powszechnie wykorzystywany w codziennej pracy warsztatów, SKP, sklepów motoryzacyjnych oraz firm obsługujących floty. Wymaganie od klienta dodatkowych danych, takich jak data pierwszej rejestracji, numer VIN czy inne szczegóły dokumentu, znacząco wydłuża obsługę i nie odpowiada realiom pracy przedsiębiorców.

Nie każdy warsztat posiada stację kontroli pojazdów, jak i nie każdy przedsiębiorca ma dostęp do CEPiK. Komercyjne systemy identyfikacji pojazdów po numerze VIN lub numerze rejestracyjnym nie zawsze działają wystarczająco szybko i bezbłędnie, a ich stosowanie wiąże się z dodatkowymi kosztami. Z kolei publiczne narzędzia wymagające podania kilku danych pojazdu, w tym daty pierwszej rejestracji, nie zawsze są praktyczne, ponieważ klient często tych danych nie pamięta lub nie ma ich pod ręką.

Nie chcąc posiadać dostępu do danych osobowych właściciela, Związek postuluje uzyskanie dostępu wyłącznie do podstawowych danych technicznych i identyfikacyjnych pojazdu, które są niezbędne do prawidłowego wykonania czynności zawodowych przez podmioty branży motoryzacyjnej.

W ocenie Związku Rzemiosła Polskiego cyfryzacja dowodu rejestracyjnego powinna zapewnić możliwość szybkiego, legalnego i bezpiecznego odczytu co najmniej takich danych jak: numer rejestracyjny, numer VIN, marka, model, typ, wariant, wersja, rok produkcji, data pierwszej rejestracji, rodzaj pojazdu, kategoria pojazdu, pojemność silnika, moc silnika, rodzaj paliwa lub napędu, dopuszczalna masa całkowita, liczba miejsc, dane dotyczące mas przyczep, dane homologacyjne, norma emisji, informacja o terminie badania technicznego oraz inne podstawowe dane techniczne gromadzone w ewidencji, o ile są niezbędne do obsługi pojazdu.

W związku z powyższym Związek Rzemiosła Polskiego wnosi o uwzględnienie w dalszych pracach nad projektem UDER87 rozwiązań, które zapewnią podmiotom branży motoryzacyjnej ograniczony, bezpieczny i zgodny z prawem dostęp do danych technicznych pojazdu. Za najważniejsze kierunki modyfikacji uznać należy:

1. Dostęp do danych technicznych pojazdu po numerze rejestracyjnym

Dla zweryfikowanych podmiotów branży motoryzacyjnej powinien zostać przewidziany dostęp do podstawowych danych technicznych pojazdu po numerze rejestracyjnym, bez ujawniania danych osobowych właściciela, posiadacza lub użytkownika pojazdu. To rozwiązanie najlepiej odpowiada realiom codziennej obsługi klientów i pozwala szybko identyfikować pojazd bez konieczności ręcznego przepisywania wielu danych.

2. Dostęp po numerze VIN jako rozwiązanie uzupełniające

Numer VIN powinien pozostać dodatkową ścieżką identyfikacji, szczególnie w sytuacjach, gdy pojazd nie jest jeszcze zarejestrowany w Polsce, występuje problem z numerem rejestracyjnym albo potrzebna jest dokładniejsza identyfikacja wersji pojazdu.

3. Powstanie oficjalnego API bądź usługi teleinformatycznej

Zasadne jest rozważenie stworzenia oficjalnego API lub innej usługi teleinformatycznej dla zweryfikowanych podmiotów branży motoryzacyjnej oraz systemów warsztatowych, diagnostycznych, sprzedażowych i flotowych. Pozwoliłoby to na bezpieczną integrację z legalnymi systemami używanymi przez przedsiębiorców, przy jednoczesnym rejestrowaniu zapytań i ograniczeniu zakresu danych do danych technicznych.

4. Kod QR w aplikacji mObywatel jako rozwiązanie dodatkowe

Kod QR w aplikacji mObywatel może być wartościowym rozwiązaniem uzupełniającym, szczególnie jako cyfrowy odpowiednik funkcjonalności obecnego dowodu rejestracyjnego. Nie powinien jednak być jedyną metodą identyfikacji pojazdu. W praktyce wiele skanerów używanych w warsztatach, sklepach i biurach obsługi nie działa prawidłowo przy odczycie kodu z ekranu telefonu, m.in. z powodu odbicia światła, jasności wyświetlacza, folii ochronnych, zabrudzeń ekranu lub ograniczeń technicznych urządzeń. Dlatego podstawowym rozwiązaniem powinien być dostęp po numerze rejestracyjnym, a kod QR powinien pełnić funkcję dodatkową.

5. Mechanizm zgody klienta tam, gdzie będzie wymagany

Jeżeli określony zakres danych wymagałby dodatkowej autoryzacji, możliwe jest zastosowanie mechanizmu zgody klienta, np. poprzez aplikację mObywatel lub inną usługę publiczną. Mechanizm taki powinien być jednak prosty i szybki, aby nie wydłużał obsługi klienta i nie niweczył celu cyfryzacji.

Należy zwrócić uwagę, że podobne rozwiązania funkcjonują już w innych państwach. W Norwegii oficjalna usługa administracji drogowej umożliwia sprawdzenie informacji technicznych pojazdu po numerze rejestracyjnym, numerze VIN albo numerze indywidualnej tablicy. Zakres obejmuje m.in. dane dotyczące badań technicznych, silnika, mas, opon i emisji. W Holandii RDW udostępnia dane pojazdów w ramach otwartych danych mobilności, umożliwiając ich ponowne wykorzystanie. W Szwecji również funkcjonuje e-usługa wyszukiwania pojazdu po numerze rejestracyjnym.

Przykłady te pokazują, że możliwe jest pogodzenie cyfryzacji, ochrony danych osobowych, bezpieczeństwa systemu oraz praktycznych potrzeb rynku motoryzacyjnego. Polska powinna wykorzystać cyfryzację dowodu rejestracyjnego nie tylko do ograniczenia obiegu papieru, ale również do stworzenia narzędzi realnie usprawniających obsługę pojazdów.

Wprowadzenie ograniczonego dostępu do danych technicznych pojazdu po numerze rejestracyjnym pozwoli skrócić czas obsługi klienta, ograniczyć liczbę błędów przy ręcznym przepisywaniu danych, poprawić jakość dokumentacji warsztatowej, diagnostycznej i sprzedażowej, ułatwić prawidłowy dobór części, usprawnić badania techniczne i diagnostykę, poprawić obsługę flot oraz procesy kosztorysowe, zwiększyć użyteczność cyfrowych usług publicznych dla przedsiębiorców, oraz zachować ciągłość funkcjonalną między obecnym dowodem rejestracyjnym, a jego cyfrowym odpowiednikiem.

W ocenie Związku Rzemiosła Polskiego pominięcie tej kwestii może spowodować, że cyfryzacja dowodu rejestracyjnego zostanie odebrana przez znaczną część rynku nie jako uproszczenie, lecz jako utrata użytecznego narzędzia pracy i dodatkowe obciążenie organizacyjne.

Kluczowe jest zachowanie zasady, że cyfryzacja powinna upraszczać procesy, a nie utrudniać codzienną pracę przedsiębiorców. Skoro państwo odchodzi od dokumentów papierowych, powinno jednocześnie zapewnić cyfrowy odpowiednik tych funkcji, które dokument papierowy pełni dziś w praktycznym obrocie gospodarczym.

Dlatego Związek Rzemiosła Polskiego apeluje o uwzględnienie potrzeb branży motoryzacyjnej w dalszych pracach nad projektem UDER87 oraz rozwiązaniami wykonawczymi dotyczącymi udostępniania danych z centralnej ewidencji pojazdów. Wyraża on również otwartość do udziału w spotkaniach z przedstawicielami Ministerstwa Cyfryzacji w celu przedstawienia praktycznych przykładów z codziennej działalności warsztatów samochodowych, stacji kontroli pojazdów, sklepów motoryzacyjnych, rzeczoznawców i podmiotów obsługujących floty.

Jan Klimek